

DUALNO OBRAZOVANJE

SREDNJA STRUKOVNA ŠKOLA
Dobar izbor za bolju budućnost!

LOKALNA PARTNERSTVA
ZA ZAPOSŁJAVANJE
U BOSNI I HERCEGOVINI

UDRUŽENJE
POSLODAVACA

DUALNO OBRAZOVANJE

Ne postoji „najbolji sistem“ koji bi se samo preslikao u domaće zakonodavstvo. Zbog toga je važno znati osnovne karakteristike “dualnog VET sistema” i razlike između njega i postojećeg srednjeg strukovnog obrazovanja u FBiH.

Uvod

U svakoj nacionalnoj ekonomiji jedan od najvećih izazova je obezbijediti kvalitetnu radnu snagu. U Federaciji Bosne i Hercegovine nedostaje visoko kvalificiranih radnika, dok sa druge strane postoji jako veliki broj nezaposlenih. Očigledno je da postoji disproporcija između upisnih politika i potreba privrede, s jedne strane, i kvaliteta, pogotovo stručnog, obrazovanja, s druge strane. Iz ovih razloga, sistem Strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (VET) u Federaciji Bosne i Hercegovine će igrati vrlo važnu ulogu u prevazilaženju pomenutog jaza.

DUALNO OBRAZOVANJE

Odaberite VET put

Svaka osoba ima različite talente, sposobnosti, vještine, ideje. Nije svako zainteresovan za studiranje.

Ništa nije vječno ! I stoga, možda je prava odluka SADA odabrati VET put ... početi na tržištu rada prilično rano.

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje je zajednički zadatak !

Izazov svih aktera je da stvore atraktivan VET sistem sa dualnim elementima koji obučavaju učenike za dobre

DUALNO OBRAZOVANJE

Kratke opće informacije o VET sistemu

U “**Dualnom sistemu obrazovanja**” učenik obavlja praktičnu obuku u prostorijama kompanije a teorijsku nastavu u strukovnim školama.

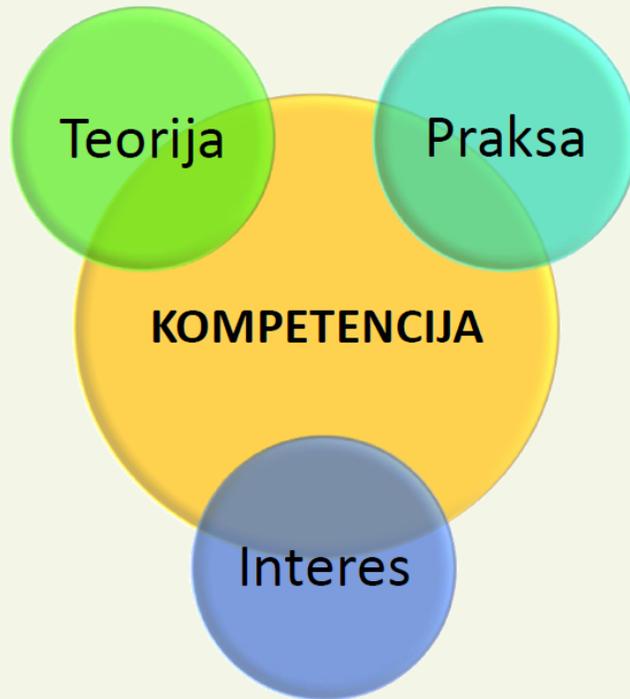
U “**VET sistemu baziranom u školi**” veći dio praktične obuke se odvija u radionicama u strukovnim školama. Obuka u kompaniji nije obavezna (iako neki programi nude pomenutu vrstu obuke).

Dualni sistem ima za cilj da osposobi praktikante kako bi postali kvalificirani radnici na najvišem nivou.

VET sistem baziran u školi (npr. U FBiH) učenicima pruža teoretsko znanje potrebno za univerzitet, ali ne i sveobuhvatne praktične vještine potrebne u profesiji. Očigledno je da učenici u VET sistemu baziranom u školi ne mogu dobiti sve vještine i sposobnosti potrebne u profesiji, što kompanije očekuju od njih.

Kvalificirani radnici su visoko traženi na tržištu rada u BiH, Europi i svijetu.

**Kako dobiti kompetencije u struci
da postanete kvalifikovani
radnik?**

Saradnja glavnih aktera

Saradnja između glavnih aktera treba da teče neometano. Teoretsko znanje koje učenici dobiju u školama primjenjuju u stvarnom radnom okruženju u kompaniji i obrnuto, ono što su naučili na radnom mjestu potkrepljuju tehničkim znanjima i podlogom iz VET škole. U cilju usklađivanja dva mesta učenja sačinjava se Plan obuke u kompaniji.

DUALNO OBRAZOVANJE

Motivacija

Motivacija i **zainteresiranost** su jedni od odlučujućih faktora u sticanju profesionalnih kompetencija.

Praktični dio (kompetencije) podučava iskusan profesionalac (mentor, trener, „majstor“) u kompaniji

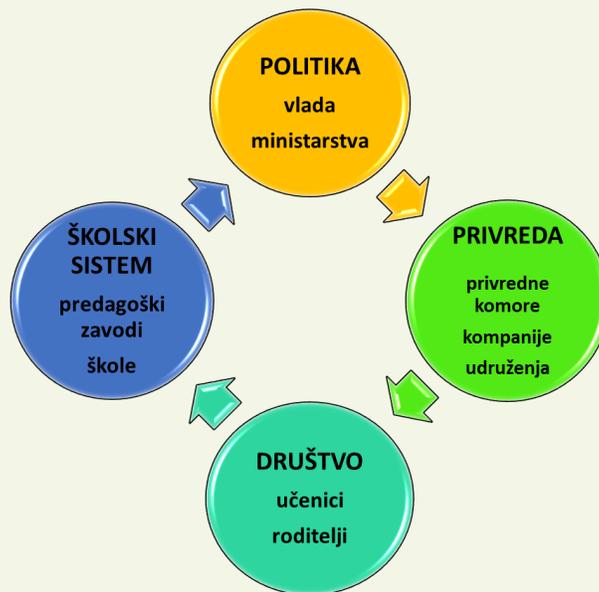
Teoretski dio (znanje) podučavaju učitelji i instruktori u VET školama

VET nije slijepa ni jednosmjerna ulica. On nudi puno više prilika i puteva. Vi samo morate pronaći pravi put za sebe.

Početi sa VET edukacijom može biti vaš direktan put od škole do radnog mjesta i prvi važan korak u vašoj karijeri.

Ostali akteri

Ostali akteri: država, komore, pedagoške institucije itd. imaju svoju ulogu i određene zadatke, ali **ključna uloga pripada kompanijama i VET školama**. Kompanije i VET škole većinski upravljaju VET sistemom. Kako "Dualni sistem obrazovanja" zadovoljava zahtjeve svijeta rada to se može reći i da zadovoljava potrebe tržišta rada.

DUALNO OBRAZOVANJE

Šta je ključno u sticanju profesionalnih kompetencija?

OBJEDINITI TEORIJU I PRAKSU

To se postiže uključivanjem svih aktera

Dualno obrazovanje...

Win-win situacija za sve

Za MLADE LJUDE

... zato što

- budu certificirani za profesionalne kvalifikacije
- imaju mogućnost dobijanja naknade za obuku
- uče u stvarnim radnim uslovima (kompanijama)
- stiču najnovije vještine u modernoj okolini
- identificiraju se sa kompanijom i profesijom
- socijalno se integrišu
- postaju samostali i kreiraju vlastiti život

Za POSLODAVCE

... zato što

- obezbjeđuju potreban broj kvalifikovanih radnika
- štede na troškovima dodatne obuke
- učestvuju u definiranju sadržaja obuka u kompanijama i razvoju standarda
- obezbjeđuju veći stepen produktivnosti

Dobar izbor za bolju budućnost!

Dualno obrazovanje...

Win-win situacija za sve

Za DRŽAVU I DRUŠTVO

... zato što

- omogućuje ekonomski razvoj
- smanjuju socijalne tenzije
- se postiže optimalna zaposlenost
- je stvorena mogućnost upravljanja sistemom strukovnog obrazovanja i održavanje njegovog kvaliteta
- je omogućen pristup ranim pokazateljima ponude i potražnje na tržištu rada
- se stvaraju uštede koje će biti iskorištene za druge društveno opravdane potrebe

Za VET ŠKOLU

... zato što

- daje učenicima teorijska znanja o zanimanju i djelimičnu praktičnu obuku
- dobija jasan pravni okvir uključujući kurikulum i standarde kvaliteta
- dobija obučene učitelje i instruktore
- saraduje sa kompanijama i kreira sinergetske efekte

Dobar izbor za bolju budućnost!

Ova brošura urađena je uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove brošure je isključiva odgovornost Udruženja poslodavaca FBiH i ne odražava nužno stanovišta Evropske unije.